

HATÁRSZÉLI

POLITIKAI HETILAP

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL 7 ÓRAKOR.

Felelős szerkesztő:
MAGYAR BÁLINT.

Szerkesztő:
GAAR ÖDÖN.

Szerkesztőség: Rákóczi-ucca 3. sz. Kiadóhivatal: Telek-ucca 5. sz.

ELŐFIZETÉSI ÁR

helyben hához szállítva, vidékre postán küldve:
Egész évre 28 K || Negyedévre 7 K
Félévre 14 K || Egyes szám 60 f.
Külföldi előfizetéseknél a postabér megterítését kérjük

Hirdetések díjazában az alant, — Nyilttér szerkeszt.

A nyilttér és hirdetései díjak előre fizetendők.

TELEFON SZ: 87.

UJSÁG

SZILÁNKOK.

A MAGYAR ÁLLAM A SÁRBAN és még egy másik felirással gúnykép terpeszkedik a radvanci községháza falán. Hogy ki tette oda és miért tette oda, nem tudjuk és nem kérdezzük, talán ahhoz nincsen is jogunk, de ahhoz már van jogunk, hogy a képeket meglassuk és művészi valamint morális szempontból is megkritizáljuk. Tehát: A felső kép közepén egy szeker akadt el a sárban. Hogy az Magyarország szekerére, az abból sejtethető, mert lovak helyett és számuk helyett 3 magyar ember húzza, egy munkás pedig nézi. A szekeren ül Horthy, kancsukával fíti a három magyar embert, akik a szekeret húzzák. Mögötte egy kövér ur, a kapitalizmus, mellette egy Schlachta nevű. (Vaj ki ő és merre van hazája?) Mögöttük egy széken párna, rajta a Korona, melyet egy rendőr őriz. A szekeret hátulról Károly exkirály tojja. A szeker tulsó oldalán Jéhuicska áll és hívja a szlovákokat, akik távolbáb egy kerítésnél állanak. Ezt a legutolsó momentumot kivéve a gúnyképnek semmi csehszlovák vonatkozása nincs. Minden arra mutat, hogy a titkos bolsevisták terjesztik a képet és ezt a his szlovák írt csak azért adták neki, hogy terjesztéssé, hogy gúnyt üzenek egy országból, mely a szocialdemokrata színben zsidó világralmi célok felállítását keresi és akiknek érdeke, hogy egy országot és egy országot, amely ország és amely országát nem bolsevista, gúnygyárá tegyenek Csehszlovákia egyebeken kívül magának sem tesz jót, hogy az ilyen titkos bolsevizmust terjeszteni engeddi.

*

FIGYELŐ SZEMEK, akik nem mennek el ástíva csonthó-husbavágó mozzanatok mellett, észrevehették, hogy micsoda örült vitustáncot járnak a vörös világnézet sajtoeseméti. Hogy összefogóznak, hogy rikácsolnak, hogyan piszkolódznak, hazudnak, rágalmoznak. Mint bolsevikikardon, sőtálnak karonfogva s állnak meg előttünk öklükkel fenyegetve, az „Ember vezérelte alati legalább is öt-hat „elvtárs” újság. Mit akarnak? Nem is nagyon tagadják. Átvillog minden betűjüket vad tüzzel: bolsevizmust akarnak. — És mi? Mi úgy viselkedünk, mintha kiskorunk volnánk, valami gyámra várnánk. Ez az a bizonyos sült galamb — testvérek. — ami sohasem fog megérkezni. Hányadszor akarjuk a bolsevikit örülni megérni? Ne várjuk azt, ami magunk meg tudunk csinálni, máshonnan. A nemzetközi szervezkedés életkérdés. Világnézetek harcát öljük. Minden országnak legyen meg a saját fehér lobogója, amelynek győzelmesen kell lobognia, mert különben legázol bennünket a vörös örület.

Minden nemzet, minden ország jobb érzesű fiának nemzetközileg össze kell fognia és meg kell szerveznie a keresztény internacionálét.

Ha a keresztény internacionálét fehér lobogója ki lesz tűzve, akkor meg nem történhetik máskor az a szégyenletes történelmi tény, hogy a nemzetközi rablőgyilkosok budapesti akasztása alkalmával, a cinkostársak európai kórusban üvöltöttek fölháborodásukban s ugyanakkor Oroszországban egész kedélyesen ezer száma irtás az ártatlan embereket Leninek. Dehát persze. A bolsevizmussá tőbolyult szocialdemokráciának mindent szabad, az ő legborzasztóbb tombolásuk a vérben: a szabadság mozdulata, amelyet ódáknak kell diczöitni: a fehér védekezése ellenben terror, melyet gyalázní kell.

Vagy talán túrníe kell Európának, hogy a fegyháza megérett vagy onnét kiszabadult rablőgyilkosok és gyújtogatók mindent felperzseljenek körülöttünk? Pont

Levelek a magyarsághoz.

IV.

A kisgazdákhöz.

Kevésbé munkával nagyobb földet és jobban megmunkálni: ugy-e, jó magyar kisgazdák, mindnyátok nagyon szeretnétek? Nagyobb gyümölcsöcse lenne így fáradságos nehéz munkátoknak, egyben nagyobb javukra volnátok, városi testvéreiteknek, iparosoknak és hivatalnokoknak, mert nem volna piac-szegénység, volna mit vásárolni tőletek, — nagyobb javára volnátok azonban elsősorban magyar fajunknak, mert ti magatok is jobb sorsba jutnátok, többet áldozhatnátok gyermekeitekre, magatokra is, jobban kiművelődnetek és így jobban összekeverednétek mi valamennyien, magyar testvérek. Az ur és a kisgazda leánya között, — a kisgazda fia és az ur leánya között könnyebben jönnek létre házasságok, ezek révén is haladnák felé az irány felé, ahol megszűnnék a társadalmi különbség, keverednék a vér, erősebbek lennétek és így kitaróbbak. Nem szakíthatnátok akkor többé annyira széjjel egymástól alattomos ellenségeink, mint a magyar bolsevizmusban tették, nem oszlanák százfelé, hanem együtt és egy uton haladnátok és együtt valamennyien rendíthetetlenek lennétek.

A gyermekáldás szaporodásának is előmozdítója lenne a jólét, amivel magyar fajunk ugyancsak erősödne. Ez mind a ti gazdasági fellendülésetektől függ, azért ha igazán szeretitek minket, városi és egyéb magyar testvéreitek, meghalljátok és megszívleltek most, amiket ühözöttök szólok, midőn arról beszéltek, hogy mi teनावीतोंk van nektek gazdasági téren, elsősorban mi az, amit nem holnap, nem holnapután, de lehetőleg még a mai napon meg kell cselekedni? Mindennekeelőtt tanulni kell. A ti gyermekeitek nem tanulhattak és nem tanulhatnak még most sem sokat az iskolában, mert korán munkára kellett és kell őket fogni. Így volt ez veletek is, nem tudtok eleget és ezt csak tanulással lehet pótolni. Erős állat a ló, az ökör, a bivaly, de mindnyájánál sokkal erősebb az ember, ha felhasználja azt, amivel a jó Isten különösképpen megáldotta: eszét. A mi eszünk tanított meg arra, hogy felaljátok azokat az erőket, amiket hasznunkra fordíthatunk, mint amilyen a vízben, a szelében levő erő (vízimalom, szélmalom), de a mi eszünk folyton képes újabb és újabb találmányokra is. Nemesek a vízzel, — nemesek a széllel tudjuk már megindítani és megfogtati a malmok kerekét, hanem a közszenben erejét erőit is be tudjuk már fogni a vonatba, sőt nemesek azt, hanem a petrolumban rejlő erőit is az ekébe és az erősebb mint a ló. A petrolumban és más folyadékokban rejlő erőket egyéb munkagépek hasznára is felhasználhatjuk, amikor is eszünk segítségével levszünk magunkról a testi munka terhet, anélkül azonban, hogy ezzel kevesebbet érünk el, sőt többhöz jutunk, a gép jobban ölvégi a munkát, mint az állat és a kezünk ereje.

A földnek nemesek jobb és olcsóbb munkát adhatunk ezáltal, hanem ha kitanulmányozzuk, hogy milyen veteményhez milyen trágya jobb: akkor a műtrágyák segítségével a földnek termelőképességét is fokozni tudjuk.

De azt felelitek erre, hogy ti nem vagytok képesek egy motoros ekét beszerezni, ti máról holnapra nem tanulhatjátok meg minden vetemény termesztését.

Elhiszem, de azért van ezetek, hogy ismét gondolkozzatok. Gondolkoztatok pedig azon, amit nem bírtok külön-külön, azt megbírjátok, mertve meg tudjátok tenni, hogyha egyesültök. Képzelt a marha, különösen a ló. Föl kell használni, igába kell fogni a természetet. Motoros ekével kell szántani. Ezt egy gazda egymagában be nem szerezheti. Össze kell tehát állanotok

többnek. Szerezni kell ilyenformán vető és arató gépeket is. A magyar kisgazdatársadalomnak meg kell most tanulnia, hogy fölösleges pénzét, amelyet a régi módi gazdálkodás szerint gazdaságában elhelyezni nem tud, ne bizza a takarékpénztárakra és bankokra, amivel csak a nagytőkét gyarapítja, hanem ilyen gépekbe, vagy ha erre egy-egy gazda nem képes, ilyen gépek vásárlásánál üzletreszekeret biztosítson magának, amivel földjének olcsóbb, jobb és könnyebb megmunkálását segítheti elő.

Egy másik fontos dolog: ne fogjátok a gazdálkodás minden ágához, csak améhez már jól értek. Ti magatok mondjátok: az jól tud vásárolni, az jól tud eladni, ez a tehénhez ért inkább, ez a gépeket szereti kezelni, ez inkább gyümölcsöt tud termelni, ez malaot ez baromfit tenyészteni. Aljátok össze a közös vásárlásokra stb., hanem bizonyos értelemben azért ne végezzetek mindenki minden dolgot maga, legyen meg mindenben a szakember és annak adjatok a szavára. Ne irigykedjétek rá azért, amit ő nálatoknál jobban tud, hanem gyümölcsöztesseket azt az ó javára is, amit ti tudtok nálánál jobban. Nem baj, ha sokkal több a tej, a gyümölcs, az apró jószág, mint annyire magatoknak van szükségetek. Hizott baromfinak, tojásnak, nyers, befőni, meg aszalt gyümölcsnek, vajnak, sajtnak mindig akad jó pénzes gazdája! Csak szakszerűen csináljátok mindent, hogy nektek ne legyen több, mint amennyire talán eladhatjátok.

A magatok hasznának elmaradása nélkül tudatosan elő kell segítenetek magyar iparos testvéreitek haladását is. Ha igazán boldogok akarunk lenni, a magyar ipart nemcsak fejn kell itt is tartanunk, de iparos testvéreink javára fejleszténünk és tökélet-sítenünk kell. Nektek sem lehet az mindegy, hogy lesz-e itt, vagy nem lesz magyar ipar, mert a ti gyermekeitek sem maradhatnak mind gazdák, kell, hogyha valamelyik más pályára vágyik és iparos vagy kereskedő akar lenni, ott is megtalálhassa a maga fajtáját, ahol az ilyet el akarja majd sajátítani.

Magyar kisgazda testvéreim! Tanuljatok tehát, mert arany igazság: Segíts magadon, az Isten is megsegít. Tanuljatok, mert csak úgy lehettek minden dolgoknak mesterei. Szövetkezzetek, mert egyesült erővel és megosztott munkával könnyebben boldogulhattok. Ami a szocializmust illeti, legyetek kegyt. szocialisták, mert csak ebben maradhátok egyural Magyarok is, a nemzetközi szocialdemokrácia veszélyeztetni nemzeti érdekeitek, faji érényceitek, szét fog züllesztetni benneteket és akkor miért voltatok ti ezer éven át magyarok, ha most elszegényedtek, elnemzetlendeztek és amíg minden más faj gyarapszik és erősödik, ti mint egy száradó fa álltok majd a világ óriás kertjében? . . .

Deris lelketeket, becülteségeket, szorgalmatokat, tiszta családi érényceitek, melyekkel ezer éven át dicsekedtet a magyar, csak mint keresztények tudhatjátok megőrizni. Tibennetek lakik a mi őserők, hiszem, tudom, hogy ez az őserő megálja tízpróbáját minden esetleges társadalmi zavaroknál és megfíszulván a nem bánomságtól, a maradásától, pórképzési hajlam és olykor a mértékletenség salakjától: ti még beszélhetni fogtok magatokról.

— Az ungvár-ceholyai gör. katolikus temetkezési egyesület évzáró közgyűlését f. hó 21.-én délután 4 órakor fogja megtartani az ungvár-ceholyai gör. kati. elemi iskola tantermében.

Mi az a „fehér-terror“?

Nap-nap mellett olvashatunk az ugynevezett „szociáldemokrata és liberális sajtóban“ tehetetlen gyűlölettel mocskoló cikkekkel a magyarországi „fehér-terror“-ról. Degenerált, vérbajos „emigrált“ riporterek, kik a bolsevik Kánaán csődjé után a bécsi és a szlovizkói „elvtársak“ védelme alá helyezték magukat, prostituált tolluk minden szennyét a fehér Magyarország felé szórják.

Beteges keleti fantáziájukat megerőltetve, „vérfagyasztó és bestiális“ gyilkosságok egész sorozatát hozzák, melyeket mindenkor „egy szemtanú“, „egy menekült proletár“, „egy legyilkolt munkás özvegye“, vagy „egy szökött fehér katoná, aki nem tudta tovább nézni a kegyetlenkedéseket“, beszélt el, akiknek nevét azonban „érthető okok“ miatt nem közölhetik.

Nem mulik el nap, hogy a gyanútlan olvasó ne találja egy-két újságrót, szörmekeresskedőt, munkási, husz miskolci zsidót holtan (legtöbbször borzalmasan megcsontkítva és 1—2 mázsa kövel a zsebükben) ezekben a „hirlapoknak“ hasábjain. Az „élve megfőzött proletárok“, „az elvtársak husával táplált internál munkások“ is sokszor szerepelnek. Nem megvetendő esetek közé tartoznak azok sem, melyeknek a forrást mint „szájról-szájra“ adott hírt említi meg.

Nagyritkán mégis előfordul, hogy az „áldozatot“ névszerint említi meg, ezt azonban már kezdik elhagyni, mert a „vadállatias kegyetlenséggel“ névszerint legyilkolt áldozatok“ érthetetlen akadémikusdással tiltakoznak a meggyilkolásuk ellen.

Lássunk most néhány „esetet“:

A „Kassai Hirlap“ f. é. febr. 29.-iki számában megírta, hogy:

Budapestről Kassára érkező utasok azt a hírt hozták, hogy tegnapi Budapesten Molnár Miklós, Ehrlich Jakabot és Szányi Sándor dr.-t, a kassai pártmozgalomból ismert szociálistákat meggyilkolták.

A Kassai Napló márc. 7.-én ezt írja:

Hir Molnár Miklósról. A különböző áh-hirekkel szemben megbízható értesítéseink vannak arról, hogy Molnár Miklós családjával együtt Budapesten él és a róla terjesztett rémhírek nem felelnek meg a valóságnak.

Március 5.-én a következő kis hír látott napvilágot a Bécsi Magyar Újságban és a szlovizskói rokon-sajtóban:

Husz ember tűnt el Miskolcon. Miskolcon a legutóbbi napokban negyven embert tartóztattak le, a negyven letartóztatott közül azonban husz nyomtalanul eltűnt, akiket az oda leutazott Osztenburg-külföldön tisztjei tették el láb alól. Kiderült, hogy mind a husz „eltűnt“ zsidó volt és a február 24.-én Miskolcon rendezett pogromnak estek áldozatul. Miskolcon különben a pogrom óta stb.

A Kassai Újság március 11.-iki számában pedig ezt olvastuk:

A miskolci mese. A (CTK) jelentése alapján mi is megirtuk, hogy Miskolcon husz zsidó polgárt legotak és kivégeztek. Egy Miskolc-ról ma jött megbízható úriember beszélt, hogy az egész hír mese.

„Vagyunk“)

Irtá: Szabolcska Mihály.

Voltunk mi már rosszabbul is,
— Mikor ránk tört a tatárhad:
Sajó vize, Tisza vize
Végig magyar vértől áradt.
A magyar föld pusztaság lett,
Temetetlen temetőhely . . .
Akké éltek, leszámoltak
Minden magyar jövődövel.

Voltunk mi már rosszabbul is:
— Hát a török pusztítások,
Mikor Budán félhold fénylett,
S basák birták az országot?
— Ez a korszak volt csak árva, —
S hadakozva, egyre fogva
Készülődünk a halálra!

*) „Vagyunk“ címen új magyar szépirodalmi és tudományos folyóirat jelenik meg Komáromban. Ebből a folyóiratról közöljük a fenti verset és cikket, amelyek minket meggyőzhetnek arról, hogy a „Vagyunk“ igazán értékes folyóirat és megérdemli az érdeklődést. Mutatványzatot bárkinek küld a „Vagyunk“ kiadóhivatala Komárom, Jókai-u. 5.

Ugyancsak a radikális sajtó gyilkolta le Major Dezső, Balassa József és Müller István hírlapírókat is.

Néhány nap mulva pedig a Kassai Újság ezt írja:

Három eltűnt megkerült. Budapestről jelentik: Major Dezső, Balassa József és Müller István hírlapíróknak néhány nappal ezelőtt nyomuk veszett. Hozzártatózók nem tudták, mi történt velük. Most megállapítást nyert, hogy mindhármukat egy katonai nyomozó osztály helyezte előzetes letartóztatásba igaztás vádja alatt, majd — minthogy polgári egyenéről van szó — átkíserte őket a budapesti államügyészséghez. Jelenleg mindhármán a Markó-utcai fogházban vannak

A „Bécsi Magyar Újság“ márc. 11.-iki számában történt meg „Elkán Gyulát eltűntették a karhatalmiak“ cím alatt a következő rémes gyilkosság:

A fővárosban szájról-szájra adják a következő titokzatos karhatalmi esetet, amelynek a közlését a cenzúra tiltotta.

A mult hét szerdáján Elkán Gyula ismert pesti szörmenykereskedő délután két órakor kijött Károlyi-körtüi üzletéből, hogy a ház előtt álló autójában budai lakására vitesse magát. A szemben lévő oldalon karhatalmiak állottak s abban a pillanatban, amikor a kereskedő belépett az autóbá, odarohantak és a soffort felszólították, hogy hagyja el a helyét. A soffort tiltakozott, mire az egyik karhatalmi arcul titótté és lerántotta az ülésről, közben a másik két karhatalmi beült a kereskedő mellé, aki meglepetésében szólni sem tudott. A jelenetet az alkalmazottak közül néhányan meglátták, kiesttek, de akkor az autó már elrobogott.

Elkán Gyula azóta sem érkezett haza és nyoma veszt az autónak is. A család minden összeköttetését felhasználva, hatóságokról hatóságokra járt, hogy megtudja a kereskedő hollétét, de eddig semmit nem lehetett megtudni.

Elkán Gyula egyike volt a legemlékezősebb munkáltatóknak. A diktatura idejében mint gazdag polgárt tiszul letartóztatták a kommunisták őt is, de a gyárában alkalmazott munkások valósággal fellázdak emiatt és sikerült is kiszabadítaniuk a fogságból. Elkánnak a szörmenykereskedők és sápkgyárosok között voltak ellenségei és meglehet, hogy ezek egyszer feljelentésére fogták el.

A márc. 12.-iki számában eldugott helyen ez a kis újdonság szerénykedett:

Elkán Gyula nem tűnt el. A következő levelet kaptuk: Tisztelt szerkesztőség! Mai lapjukban meglepetéssel olvastam, hogy engem Budapesten eltűntettek. Tisztelettel értesítem önöket, hogy hetek óta üzletelt Leipzigban tartózkodtam. onnan tegnap este érkeztem vissza Wienbe és nem tudom megérteni miként kerülhetett számyra ez a hír. Kérem önöket, hogy ezt a sajnálatos közleményt lapjukban megcáfolják. Tisztelettel Elkán Gyula.

Ugyanílyen „elvetemült gonosszággal“ végezik ki ezek a lapok Lutzkó Andor budapesti íróit is.

A Bécsi Magyar Újság ugyancsak márc. 12.-iki számában hozta a „meggyilkolt“ író következő nyilatkozatát:

Lutzkó Andor nyilatkozata. Budapestről jelentik: Lutzkó Andor ma a következő levelet írta a Magyar Távirat Iroda szerkesztőse-

gének: Hogy a letartóztatásomról és meggyilkolásomról a külföldi sajtóban elterjed legendának véget vethessek, kérem a tisztelt Szerkesztőséget, sziveskedjék a nyilvánossággal közölni, hogy jelenleg Budapesten a Parkszanatóriumban orvosi kezelés alatt állok, senki részéről a legcsekélyebb bántalmazásnak nem voltam kitéve és személyes szabadságomat egy pillanattig nem zavarták meg.

A Közöny f. hó márc. 16.-iki számában Weinberger Miklós* nyilatkozata jelent meg, amelyben minden ellenkező híreszteléssel szemben kijelenti, hogy 1919. októbertől állandóan Budapesten tartózkodott és az ugynevezett legnagyobb „fehér terror“ alatt semmiféle bántódásom nem esett.

A Times márc. 14.-iki, pénteki számában az angol alsóház csütörtöki üléséről a következőket közli: Kenworthy képviselő kérdésére Greenwood miniszter a következőket válaszolta:

Budapesten legutóbb több magyar alattvalót kivégeztek rendes bírósági eljárás után, amelynek során a gyilkosság vádja vagy egyéb büntény beizozást nyert és enyhítő körülmény nem merült föl. Öfelsége budapesti főmegbízottjának jelentése szerint a büntvényeket nyilvános bírói eljárás során tárgyalta le, teljesen fair módon, a törvénynek szigorú betartásával. A vádtollaknak meg volt a módjuk arra, hogy védelmükörol a legteljesebb mértékben gondoskodhassanak.

Különböző kérdésekre azután Lloyd George nyilatkozott azokról a jelentésekről, amelyek a magyar katonaság állítólagos atrocitásairól szólnak. Lloyd George a következőket mondotta:

Budapesti főmegbízottunk hosszas és részletes jelentéséből az tűnik ki, hogy az atrocitásokról szóló hírek nem felelnek meg a valóságnak és a magyar kormány jól fenntartja a rendet és semmiképpen sem vezeti bosszúvágy vagy a politikai üldözés vágya. Azt javasolom, hogy Mr. Hoolenek jelentését közöljék a Házsal és bizom abban, hogy az interpelláló képviselő ur be fogja látni, hogy öfelségének kormányja az adott körülmények között nem volna jogosult beavatkozni abba, ami tulajdonképpen magyar belpolitikai kérdés.

Egy bécsi zsidólap a magyarországi zsidók ellen.

A „Wiener Morgenzeitung“ című zsidó világap állandóan igazgatja a magyarországi zsidókat és olyan dolgokat akar elhitetni és megtéetni velük, amit azok nem hisznek és megtenni nem hajlandók.

Március 10.-iki számában a Budapesten megjelenő „Neue Freie Presse“-nek megy neki, illetve ez ellen akarja felizgatni annak zsidó olvasóit, amikor a „Neue Freie Presse zsidó olvasóihoz“ címen a következő hazugságokat írja:

„A N. Fr. P., amely zsidó pénzből él és az olvasói előtt mint a valódi zsidó érdekek oltalmazója szerepel, teljes hallgatásba merül a magyarországi „véres zsidóüldözésekkel“ szemben. Ez az újság jóindulatu értesítéseket hoz a budapesti eseményekről, az uralmon lévő reakcionárius magyarok dicsőségét zengi, rablórendcsinálók (Horthy, Friedrich és társai) cselekményeitől reklámmal színezi és állandóan el-

* W. M. a magyarországi bosevizmus alatt a hadügyi népbizottságnál fejtett ki működést, ezt mi megirtuk.

Voltunk mi már rosszabbul is!

— Ott a török, itt a német
S küzködésünk, szenvedésünk
Századokig nem ért véget.

„Két pogány közt egy hazáért“
Hányszor voltunk félg holtak
S kiket tulnan védelmeztünk:
Innen felől kiraboltak!

Voltunk mi már rosszabbul is:
Sirt magunknak hányszor ástunk?!
S leggonoszabb ellenségünk
Egy volt mindig: a királyunk.
Kuruc-labanc veszedelmünk
Ezek miatt nyűtt bennünket . . .
Karaffákkal — bitófákkal
Gondviselték nemzetünket.

Voltunk mi már rosszabbul is,
Mégis vagyunk, mégis élünk.
S ha kibírtuk ezt a multát,
A jövődől most se félünk!
Kereszfánkat hadd faragják,
— Van bíró főt az egekben —
Nézünk szembe a világgal
Emelt fővel, csüggedetlen!

Arany.

Irtá: Zilahy Lajos.

Első irodalmi ténykedésem az volt, hogy én is abban a városban születtem, amelyben Arany János. Holtomiglan büszke leszek rá, hogy még a két utca is egymás mellett fekszik. Az Arany János utcáját már régen Arany János utcának hívják, az enyémet, ahol én születtem (hát érdemes magyar írónak lenni?) még most sem hívják Zilahy Lajos utcának. Most is megmaradt Nagy-Csegöd-utcának, amely a Tisza grófok csegödi birtoka felé vezet. Ennek valószínűleg több oka van. Negyedszer az, hogy Arany János mégis csak más legény volt, mint mi, mostani lantpengetők.

Bozontos szemöldöke alatt a magyar föld tekintete nézett a világba, tempós mozdulataiban a magyar föld mozdult meg, kicsit lefele lógó bajuszban valami magyar egykedvűség és nyugalom látszott, — a szive pedig olyan volt, mint egy óriási pince, sötét és komor falaiból láthatatlan csapok nyultak ki, csak meg kellett nyitni neki egy-egy csapot, — honnan, honnan nem? — ömlött, buzogott elő a magyar mese nehéz, aranyló borza.

Sokszor találkoztam Arany Jánossal Szalonta utcán. Mikor és születtem, Arany János

hallgatja (?) a zsidók elleni akciókat. A Presse tudósítási szerint egy zsidónak sem görbült meg egy hajszála sem; a naiv olvasó azt hihetné, hogy a lap kiadótulajdonosa és főszerkesztője Benedikt Mór semmiről sem tud, mi azonban kenyérelen vagyunk a Presse olvasóinak ezt a hiedelmét elrontani. Benedikt ur mindent tud és tudja hallgat. Mi abban a helyzetben vagyunk, hogy be tudjuk bizonyítani, hogy előkelő zsidó személyiségek neki pontos jelentéseket küldenek ezekről a szörnyűségekről. Benedikt ur ezeknek nyugodtan kijelentette, hogy ő ezeket a dolgokat már ismeri és mindamellett még sem ír semmit. Ez azt jelenti, hogy ő neki a haladó zsidónak, a magyar reakciós zsidó gyilkosoknak az érdeke valami magasatos, de a zsidók semmi sem. Mi az ő lapjának zsidó olvasóhoz a következő kérdést intézzük: Fogják-e ti még tovább is ezt, a zsidó Neue Freie Presse, zsidó otthonotokban még tovább is tűrni?

Igy igazat a Wiener Morgenzeitung és bizonyosan akad is bolond, aki felül neki.

Az új görög katolikus egyházmegyei beosztás.

Milly Mihály a ruszin egyház és iskolai ügyek kormányreferense az új egyházmegyei beosztásról, a papság fizetésrendezéséről és egyéb aktuális kérdésekről egy újságíró előtt a következő nyilatkozatot tette:

— Hatáskörömhöz tartozik a presovi egyházmegye és a munkácsi egyházmegye az azon része, mely a Szlovenszko területén van. Ez körülbelül 83 paróchia az iskolákkal együtt. Ezen egyházmegyei beosztás nem marad meg így, mert azon gör. kath. paróchiák, melyek Szlovenszko területén vannak, a presovi egyházmegyéhez lesznek csatolva

— Főtörökvesem, hogy az alsópapságnak a fizetése ki legyen utalva, miután ezeknek a helyzete válságos. A kiutalás a változott viszonyok miatt technikai okokból több időt igényel, de most már egy-két hónap leforgása alatt teljesen rendbe fog jönni az ügy.

— Az alsó papság helyzete azért is válságos, mivel fizetést 1919 december hónapig nem kaptak, továbbá a hívek a legtöbb helyen a párt a szórás, a kötelező kézi és írás nap-szám kiszolgáltatását megtagadták. Vannak helyek, ahol ezeket már két-három év óta nem fizetik

— A presovi egyházmegyét most dr. Rusznák Miklós püspök vikárius vezeti. Dr. Novák István püspök jelenleg idegenben tartózkodik. Az ő további működése a presovi egyházmegyében a napi tevékenység, a cyril betű elterelése és ezzel kapcsolatban a hívek között történt sok kellemetlenkedés miatt lehetetlen. Véleményem szerint a papság legnagyobb része sem látja szívesen dr. Novák püspöknek szék helyére való visszatérését, azért mert székhelyén ritkán tartózkodott, a papsággal keveset érintkezett, mondhatni alig törődött. (Ezt az álláspontot használta fel Dr. Fábrý Pál zsupán, amikor annak idején tudomására adta Novák püspöknek, hogy helyzete a fentebbi okoknál fogva tarthatatlan és hogy kivánatos a távozása. A Szerk) — Változás csak az apostoli szentszék intézkedésével történhetne.

— Az alsópapság föltétlen fizetésrendezésre szorult már az előbb említett okok miatt is, de különben is szükséges, mivel mint család

már régen a pesti temetőben pihent, — én mégis sokszor találkoztam vele, megfogtam kérges, nehéz kezét, melyen a szemébe néztem és hallgattam a szavát, azt a furcsa, kedves szavaiat fajsúlyos, amely csupa kényelemből kirisztust és karajcát mond, az „é” betűt pedig mindig hosszú „i”-nek ejti.

1910-ben találkoztam először Arany Jánossal. Elmódom, hogyan történt.

Valami dologom akadt a szalonai takarékpénztárban (jogász voltam akkor lehet, hogy valami rossz váltott akartam elsűtni) — hát ott ül előttem egy asztal mellett Arany János. Visszahökkenem, — valami furcsa álom inceceldik velem, — jobban odanézek: nem, ez nem lehet tévedés, az asztal mellett Arany János ül. Pipázott az öreg és a helybeli újság aznap számát olvasta.

Féltre voltam az egyik bankfiút és szinte sápadtan kérdeztem tőle:

— Kérem, ki ez az ember?

— Nem ismeri? Jámbor Ferenc nemzetes ur. Ó máma a napibiztos.

Csodálatos. Odaléptem az asztalhoz és mereven néztem a nemzetes urat. Ugy ismerem az Arany János fényképeit, mint a tenyeremet (hej de sokat merengtem rajtuk!) — ez a szája, ez a bajusz, ez a homlok, ez a szemöldök, ez a tekintet — ez az Arany Jánosé!

A nemzetes ur rátekintett.

embereknek a mai nehéz iskolázatási viszonyok között családjukról tisztességesen gondoskodni kizártnak látszik. A nemzetgyűlés a papok fizetését is lényegesen emelni fogja.

— A hivatalos elintézés kárpátorszag nyelven a cyrilikával történik. Ez ellen a miniszterium semmiféle nehézséget nem támasztott.

A gör. kath. elemi iskolákban a tannyelv kárpátorszag, cyrilika írásmóddal. Tantervökben hiányt szenvedünk ugyan, de amennyire csak lehet, azokat pótolni fogjuk. Ezekről az állam is megfelelően gondoskodik. Főtörökvesem, hogy az egész vonalon összhang és sehol semmiféle kollízió ne legyen.

Nyilatkozat.

A „Közöny” egyik, multheti számában, — hogy a cukorpanamával kapcsolatos kompromittáló működésükről a közfigyelmet eltereljük, — személyemmel foglalkozó közlemény jelent meg.

A nevezett lap szerkesztőségével ezután mi csak a bíróságon át érintkezhetünk, ott fogok nekik alkalmat adni, hogy pökhendi és ostoba fecsegéseiket felelős helyen és ne névtelenül megismételhessek.

Gaar Ödön.

Panaszos levél.

Igen tisztelt Szerkesztő Ur!

Engedje meg, hogy zaklassam, és mint a jó ügyek sürgetőjéhez, egy igazán sürgetésre megérett dologgal álljak a Szerkesztő Ur elé.

Azt már tudjuk, hogy drágább lett a villany, de még milyen drága! Hát jó, én megfizetem, de akkor legalább lássak a pénzemért! Mint mondani szokás: „Bagoly is bír a maga lábában”, én is felszólalok tehát utcám érdekében, melyet elődeim nem tudom, miért, de Mely-utnak neveztek el.

Már körülbelül 3, vagy 4 éve, hogy az utca, melyben 5 égv van, oly sötét este, hogy az ember, ha a járást nem ismeri, az árok melyébe egész biztosan beleharap, mert a sötétben az ember nem veszi észre, hogy az utszéli korlátokból tulajdonképpen csak a földbeszurt oszlopok vannak még meg. Az idegen, ki jó bor miatt keresi fel e szerény, csendes kis utcát — mint azt talán a Szerkesztő ur is teszi —, igen könnyen az árok melyén találhatja magát a pince helyeit, pedig az árokon nem bor folyik, hanem trágyalé. Igenis, trágyalé. A szőlőszáda, kinek esetleg lovai vannak, a szőlőtermeléshez szükséges trágyát, ahelyett, hogy egyenesen a szőlőbe vitné fel, ha nagynak találja a terhet, részint az utcán leteszi, otthagya, aztán egészen ottelejtji. Ezt a trágyát sodorja aztán a lefelé folyó víz a fentemlített árokból. Ez már csak azért is, mert bor után leginkább friss levegőre pályázik az ember, igen kellemetlen is.

Még sok mondanivalóm volna, de mivel időm nincs, no meg aztán... többet nem írok... Kedves Szerkesztő ur, legyen szives ezt a közleményt, ha másnak nem is, de legalább annak, kinek a dolgot magától is látnia kellene és nem akarja, leadni.

Szeretettel:

Bornemissza József.

— Ugyan, kedves urambátyám — mondtam elfogódom, — bocsan meg, hogy megszólítottam, nem tetszik valami atyafiságnak lenni Arany Jánossal? Az öreg kivette a pipát a szájából és megigazította vele a bajuszt jobbra és balra.

— Dehogy nem, ecsem. Nagybátyám volt nekem valahog János bácsi.

Igy mondta „János bácsi”. A világirodalom így szólítja meg őt: „Arany”. Jámbor nemzetes ur azt mondta róla: „János bácsi”.

Ettől kezdve nagyon megbarátkoztam az Arany János alteregójával és egyszer megkocskáztattam előtte egy régi óhajomat:

— Szeretném lefenyképeztetni a nemzetes urat, hogy olyan jó magyar képe van.

(A pesti képek újságoknak akartam bekielteni a képet, Arany János tőlekesen hasonmását.) — Régen vót az ecsem, amikor én lakodalomba mentem. Akko való a fotografálás.

Ezzel el volt intézve a kérdés, és én teremtő örkre kutba esett.

Igy találkoztam én Arany Jánossal.

De találkoztam az igazival is.

Csöndes, holdfényes szalonai éjszakán, a néma utcákon megfogta a kezemet, kivezetett a város határába, ahol a szíkek és nádasok felett elterült a magyar éjszaka, hozzáam hajolt s az alvó földekre mutatva csendesen mondta: — „Fiam, szeresd ezt a földet. . .

Gyorssegély az állami tanítók részére.

Ujabb kérelmezés nélkül felvehető. — A nyugtákat a tanfelügyelőség vizumjával kell ellátni. — A gyorssegély kérelmezéséhez szükséges tudnivalók.

A közoktatásügyi miniszterium az állami tanítók részére a folyó év I. és II-ik negyedére gyorssegélyt engedélyezett. E szerint, mindazon állami tanerők, akik a múlt év utolsó negyedére járó gyorssegélyt már megkapták, az említett újabb gyorssegélyt minden kérelmezés nélkül az illetékes adóhivatalnál felvehetik, csupán az erről szóló nyugtájukat kell előzőleg bemutatni a tanfelügyelőségnek láttaozás végett. Az így esedékes összeg a folyó I—II-ik negyedévre együttesen vehető fel, ami a múlt évi IV. évi részletnek a kétszeresét teszi ki.

Minden egyéb esetben az állami tanerőknek a gyorssegélyt a miniszteriumtól kell kérelmezniük az illetékes tanfelügyelőség útján. A kérvényeknek tartalmazniuk kell a szükséges adatokat a következő kérdőpontok szerint: a) név; b) állás, fizetési osztály; c) évi fizetés minden pótlékok nélkül; d) családi állapot; e) ellátatlan gyermekek száma; f) jelen állomáshelyen mióta működik; g) mely időre kívánja a gyorssegélyt; h) mikor tette le a hűségfogadalmat; i) át van e véve az állam szolgálatába.

A folyó évi III. és IV-ik évnegyedi gyorssegélyre nézve ez ideig még nem történt intézkedés.

UJDONSÁGOK.

— **Kinevezések.** Papp Antal munkácsi megyéspüspök kinevezte: Sztripszky Sándor felsőkálocai h.-lelkészt enyhévre Percsenyben i. h.-lelkészt; Melles János Jenő ujdonszentelt áldozópapot Nagyberezsnára s.-lelkészt; Legeza István ujdonszentelt áldozópapot Nagylucskára s.-lelkészt; Német János magyarkomját s.-lelkészt Felsőkalocsára h.-lelkészt; Zselvay István ujdonszentelt áldozópapot Magyarkomját s.-lelkészt; Csicsura András herincsemonostori k.-tanítót Kovácsrére k.-tanítót.

— **A direktorium,** illetve Zsotkovics lemondásának elfogadása vagy más direktorium kinevezése ügyében tudunkkal még mindig nem történt meg a végleges döntés. Egyesek egy vélik, hogy Zsotkovics mint kormányzó fog hazajönni, mások tudni vélik, hogy már Amerikába ment vissza. Hodzsa Milán miniszter ittletérek kijelentette volna, hogy a direktoriumot olyan elemekkel fogják kiegészíteni, amelyek eddig kiszorultak belőle. Annyi bizonyos, hogy Ruszinszko ügyei lassan haladnak és a kassai „Esti Ujság”-nak értesítési szerint a ruszinoknak még sok ki nem elégtelt kívánásuk van. Itt említjük meg, hogy Volosin Ágoston prágai útjával kapcsolatban lapunk múlt számában közölt és egy Párisba kért utlevél megtagadására vonatkozó kitétel más megvilágításba került. Volosin Ágoston nem a prágai csehszlovák kormánytól, hanem még Prágába való indulása előtt az itteni közigazgatási hatóságtól kért Párisba utlevelet s azt itt az ág. egyháznak meg egyenesen, hanem azt Volosin csak azért nem várhatta ki, mert látta, hogy az ügy hosszabb időt venne igénybe.

Sailer György államkincstári főerdőszámtanácsos, számvetőségi főnök. f. h. 18-án életének 64. évében ügybuzgó hivatalos működésének 40-ik évében hosszas szenvedés után városunkban, ahová Bustyaházáról jött át s ahol 1908 óta működött, elhalálozott. A megboldogult aki 1895-ben a földmivélsügyi miniszteriumban is teljesített szolgálatot s aki itt az ág. egyháznak is gondnok volt, önmagát másokért bármikor kifosztani képes jószívéről ismerték a társas érintkezésben. Ezen kívül föltétlen becsületesség, hűség és igazlelkűség, kedves modor és csendes humorra való hajlam jelezte őt, akinek távozása nemcsak családjának, de mindnyájunknak ószinte fájdalomra van.

— **Az arcképek igazolványok** ügyében fordulat történt. A rendőrség vezetője ugyanis meghallgatta a közönség köréből felhangzott óhajokat, s ehhez képest a következő újabb rendelkezéseket tette: 1. Az igazolványok beszerzési idejét április hó 2-ig meghosszabbította. 2. Közismertebb egyéneknek nem kell illetőségüket illetőségi bizonyítvánnyal igazolniok. 3. Nem szükséges igazolványt beszerzeniök a nőeknek, kivéve az 65-öt tulleztulajdonosokat és cselédeket. 4. A 63-65 éven felüli férfiak is felmentést nyertek az igazolvány beszerzési kötelezettsége alól. Elismeréssel adózzunk a rendőrkapitány urnak ez intézkedéséért.

— **A „Bécsi Magyar Ujság” és „Az ember”** postai szállítását befőtötték.

— **A szomszédból.** Beregmegye. Jankovics Lőrincné, szül. Jekkelfalusi Berta, uradalmi kormányzó neje f. hó 12-én Munkácsen elhalálozott. — **Szilvay** Nesztor dávidfalvai gör. kath. esp. felkész márc. 9.-én 58 éves korában az Urban elhunyt. Halálát messzire kiterjedő magyar nemesi család gyászolja.

Beregszászon ma, vasárnap, a Ker. Szoc. Párt agitációsülés gyűlést tart. Városunkból is többen ott vannak.

Munkácson új satirikus lap indul meg. Városunkból is lesz szerkesztője. Ugyanott április 1.-én megkezdik a héber óvodát. Munkácsen egyébként zsidó iskola is lesz. — Dr. Váradi Aladár volt munkácsi zsupáni fogalmazót a vercekei járás főszolgabírójává nevezték ki. — A csszl. államvasutak főnöke Munkácsen lesz, miután Ungvárt nem tud megfelelő számu helyiséget adni.

Máramaros. Hübner Alajost a dolhai járás főszolgabírójává nevezték ki.

— **Gyilkosság Munkácsen.** F. hó 8.-án az újfalusi út mellett levő erdőben meggyilkolva találták Fanta Sándor hírhedt, többszörös betörést és lopást ekövető férfit. Három fejcsépas volt a felen. Az út szélén gyilkolhatták meg, mint a vértócsa mutatta s onnan a galyak közé húzták be a hullát s befödtek a környéki összeshedett száraz falevelekkel. Ki is rabolták, mert csak egy személyazonossági igazolvány maradt zsebeiben. A környéken egy szeges cipőnek nyomai voltak láthatók a földön. Estére már le is togt a városi rendőrség a gyilkost Cscesur János személyében, ki bevallotta a bűnét s azt mondta, tettyé egyedül követte el. A nyomozás tovább folyik ez ügyben.

— **Nyilvános nyugtázás.** Ligethy Sándor árvái részére újabb a következő adományok érkeztek: Takács László gyűjtése (Nagyberezna) 330 K, Eperjessy Marika gyűjtése 158 K, Csepura György (Ungdaróc) 50 K, Dráveczky József (Ungdaróc) 50 K, Mocsáry Lajos (Okemence) 60 K, Fényes Vince (Órdarma) 20 K, N. N. és N. N. (Nagyberezna) 10–10 magyar K.

— **Új lap.** Az „Esti Ujság” írja: A reklám nagy dobja megdördült. Új időszak magyar nyelvű lapok megjelenését dobóják ki a közönségnek. A munkácsi végeken három ifju, bennünk bizonyos ismerős hangzást káltó név szerepel, az egyik lap megindítóképe: Kulka—Kultúr—Káldor Miklós (vigyázat! kommunista!) ez az első „háromnevű” satirikus matador. A rejtett tudományok terén különös multtal bíró György (?) Ferenc ez az eddigi teljes ismeretlenség homályából most fölbukkanó Bródi Ferkó, ezek a nagymenyű ifjak lennének a szegény „Tyukodi pajtás” ősi mentője alati satirikus baberok után csörtető újdonsült leventék. Ez a lap, amely Munkács keletén látand napvilágot ugyanis „satirikusnak” van bemondvá és a jelző tábla alkalmassá teszi arra, hogy a közönség karrikaturákat fogyasztó rétegének figyelmét fölkeltesse.

— **Magyarországi hírek.** A magyar béke tárgyalások befejezését elhalasztották. — **Anémet** forradalom híreire fellobogozták a budapesti házakat, mert a német helyzet következtében a magyarok engedményekre számíthatnak a békekonferencián. — **Debrecenben** egy magyar embert abban az örömben, hogy ismét magyar katonaságot láthatott, szívvelhűdés ért. — **A CTK** jelentése szerint már 18-án megkezdte Magyarországon is a pénzlebegyést. — **Preusz** Mór szocialista vezért, **Faragót**, az Osztrák-Magyar Bank budapesti főintézőjének első ellenőré, **dr. Láng Géza** fővárosi igazgatót lázítás, család illetve pénzhamisítás miatt Budapesten letartóztatták. — **Horthy** fővezér kinevezte az új magyar kormányt. Elnök és belügyminiszter: **Simonyi-Semadam** Sándor, külügyminiszter: gróf **Teleky Pál**, hadügyminiszter: **Sóós Lajos**, pénzügyminiszter és ideigl. kereskedelemügyi miniszter: báró **Korányi**, igazságügy: dr. **Ferdinandy** volt kassai jogtanár, földművelésügyi: **Rubinek Gyula**, közoktatásügyi: **Haller István**, szocialisügyi: dr. **Benárd Ákos**, közlekedési: **nagyatádi Szabó István**, nemzetiségi: **Bleyer Jakab**.

— **Jótekönyvság.** Valóban jó szívre vall az a gyűjtés, amelyet **Szendrey Sándor** bádógos- iparos, polgártársunk főképp iparos polgártársaink körében egy Kaposi-utcai négy gyermekes szegény özvegy asszony javára eszközölt. A gyűjtésből 305 K jött össze, amely összeget nevezett lapunk utján juttatta el rendeltetési helyére. A pénzt átadtuk.

— **Városi mozgó.** Kedden és szerdán a „Tigris” **Olaf Fönssel** a nagy film művésszel a főszerepben.

Mindennemű BLUZ, ALJ, BAKESZ, GYERMEKRUHA, valamint FÉRFI INGBEK varrási jutányosan váli újra és még HUSVÉTIIG szépen elkészítv. AKANTISZNÉ, Rákóczi-utca 10. sz.

Levél a szerkesztőhöz.

Tisztelt Szerkesztő Ur!

Az U. T. K.-ból történt kilépésem okától nevezett egyletnek néhány tagja céltalanossá rösszindulatu híreket terjeszt, mely eljárásuk arra kényszerít engem, hogy az alábbiakat nyilvánosságra hozzam.

Kilépésem oka az volt, hogy meggyőződtem arról, miszerint az U. T. K.-ban a testnevelés ügye burkolant egy tekekezést érdekeinek van alávetve; én pedig sportelvéimmel s az U. T. K.-nak alapszabályaival is össze nem egyeztethető célok szolgálatába nem állók.

Hirlapi polemikába bocsátok azt nem akarok, mert ha bárki — érdekel — azt gondolná, hogy valótlanságot állított, az esetben az ügy ugyanis a hatóság elé tartozik s arról polemizálni felesleges. Soraim közlését kérve maradtam: 1920. III 10.-én.

Kubovcsik Andor.

E nyilatkozatnak közlését annál is inkább szükségesnek tartottuk, mert a nyilatkozónak, ugyanis mint volt rendőrállkapitányunk és ugyanis mint az U. T. K. elnökének alkalma volt az egylet belső ügyeibe is betekintést nyerni, s így nehezen sorozható az ugynevezett „felelőtlen” egyének sorába.

KÖZGAZDASÁG.

A vértetű.

Ezen veszedelmes növénytetű alfamaállományukat végpusztulással fenyegeti, ha továbbra is összetett kézzel nézzük annak terjedését; Európa csaknem minden országának gyümölcsös-sébe már befészkeltek magukat, de a lakosság oly erélylen fogott hozzá azok irtásához, hogy annyira megfogytakoztak, miszerint már számbavehető károkat nem okoznak.

Kicsiny, szabad szemmel alig látható, sötétbarna színű rovarok, melyek maguk fölé hófehér pelyhes váladékokat izadnak ki, mely öket az esőtől és hidegtől védi, erről már messziről felismerhetők s ha ezen pehelyszerű váladékok szét-dörzsöljük, ujjainkat vérpirosra festi. Oly erősen szaporodnak, hogy egy anyától egy év folyamán több millió származhatik. Az anyák némelyike őszkor szárnyakot kap, melyekkel tovarepülhet, a szélviharok által pedig igen messzire elcsodortatnak.

Csak az almafákon élnek, kárt azáltal okoznak, hogy kiszívják a fák tápnedveit, minek következtében a fiatal fák 3—4 év, az idősök pedig 10—12 év alatt tönkremennek; kedvenc tartózkodási helyük az ágak alsó része, hol az esőtől némileg védve vannak, mindenféle sebek, végül a fátyu- és vízajtások.

Ahol tömegesen surrják szívóókjukat a fába, ott a kéreg felduzzad, repedéseket kap s csunya fekélyek tamadnak, emiatt a szövetek elhalnak s a tápnedvek további vezetésére képtelenek. **Védekezés.** A teljesen ellepelt fákat kivágjuk és felüljelük. Amely fák még menthetők, ezekről csak a teljesen ellepelt részeket vágjuk le, aztán hozzáállunk a gyógykezeléshez.

I. Ahol a felér, pelyhes váladékok észre-vesszük, azt szét-dörzsöljük, a repedésekben rejtőzöket pedig késhégyvel kipiszkáljuk s megöljük, aztán az egész foltot jól kigyúrt sarga-agyag és marhatrágyából (egyenlő mennyiségben) készült tapasszal bekentjük. Ez a legegyszerűbb eljárás, nem tökéletes ugyan, mert sok veretű életben marad, de a cél: a tetveket kevesbiteni, így is el van érve.

II. Tökéletesebb irtásmód az, midőn a foltokban levő tetvek fentjelzett közlése után a foltokat bármilyen növényi olajjal bekentjük, (repcé, napraforgó, len vagy kenderolaj) de lehet nájjal és fagygyuval is, ha ezek kenhető állapotban vannak, s csak ezután tapasszuk be a fenti fatapasszal.

Néha különösen laza talajban és magánosan álló fáknál a gyökerekre is lezuhodnak, ilyenkor a gyökereket kiakarjuk, a fertőzött foltokat olajjal vagy zsíradékkal bekentjük és ujnyi vastagon égetett meszőpóral behintjük, s földdel ismét betakarjuk.

Ezen egyszeri irtás azonban nem elég, hanem hetenkint egyszer be kell járni a gyümölcsöt, s a hol a fehér, pelyhes foltokat észre vesszük, azonnal kiirtjuk. A hajtásokon, illetve vesszőkön, a levelek hónaljában levő tetvek az át rendszerint elpusztulnak. Minden sebet meg kell fatapasszal kenni, ha nincs is benne vértetű, hogy oda le ne telepedhessenek, ha a fatapasz leesik, újból be kell kenni.

Olaj vagy zsíradék helyett lehet az olcsóbb petrololum emulsiót használni, — ez az egyik készűl, hogy egyharmad liter vízben felorralunk 34 gram

Nyomatott Földesi Gyula könyvnyomdájában,

közönséges mosósappant, s midőn teljesen felolvadt, hozzáöntünk kétharmad liter langyos petrololumot s zurbolóval (lyukacs fakával, vagy habaróval) jól összevevjük, paskoljuk, míg az 10—15 perc múlva tejfelesűrűségű válik, ezen egy liternyi mennyiséghez hozzáadunk 5—6 liter vizet, s lesz 6—7 liter emulsiókn, mely igen sokáig eltart.

Végül lehet olaj vagy zsíradék helyett kátrányt is használni, de csak ott, hol a színta kiiltászik, tehát nagy sebekre, de előzőleg a kátrányt lassu tűzőn addig melegítjük, míg az jól megstrűsödik, nehogy a sebről lefolyjon, mert a kátrány az élő szöveteket elpusztítja. A kátrányos sebeket a fentidézett fatapasszal bekenni nem szükséges.

A hol már szúrás okozta felrepedezett sebek vannak, ott ezeket először az ép részig kivágjuk, s csak azután kenjük be.

Bornemissza Zoltán.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Gazda. A löhere-mag vetésének legbiztosabb és leggazdaságosabb módja, hogy a tavaszi vetéssel egyszerre vetjük el, nem pedig a már befejezett vetés fölé, amikor már a legtöbbszőr be sem boronálhatjuk. A boronálás pedig fontos, mert így a löhere-mag mélyebben kerül a földbe és esetleges szárazságnál nem pusztul ki. Munkát is megtakarítunk azzal, ha nem kell kétszer vetni, boronálni. A here-maggal való megtakarítás tika a másik vetőmaggal való együttes elvetéskor abban van, hogy a másik maggal együtt az aprószemű löhere szabályosabban hull szét, míg ha egyedül here-mag hull ki a kezünkből, akkor a nagyon apró szemek miatt nagyon nehéz a szabályozás. A löhere-magnak árpával, zabbal vagy tavaszi búzával való keverését úgy végezzük, hogy a keverés alá kerülő tavaszi vetőmag (árpa, zab) felét leöntjük a padlóra, erre rá a löhere-mag felét, majd erre a tavaszi vetőmag másik felét és végül a löhere-mag másik felét. Mikor ez megvan, kézzel jól összevevjük az egészet és folszedjük. Egy magyar holdra 100 liter árpába 8 kiló löherét keverünk.

KOMJÁTHY L. fényképezési műterme :-

MEGYEHÁZ-TÉR 4. sz. alatt f. hó 29-én (szemben a megyeházával) megnyitjuk, ahol a legmodernebb kivitt fényképezési munkák készülnek. 1-3

Értesítés.

Tudatom a t. közönséggel, hogy férjem elhalálozása után a 30 éve szőlő alapon fennálló

temetkezési vállalatot

tovább folytatom, gondoskodván szakképzett iletvezetőről s ugy a jövőben, mint a multban, igyekszem a t. közönség igényeit teljes mértékben kielégíteni.

A t. közönség szives pártfogását kérve, vagyok tisztelettel:

özv. Tapasztó Pálné
Kaposi-utca 5. szám.

Az ungvári vendéglősök és kávések részére kiutalt

liszt- és cukormennyiség átvehető SZÁNTÓ TESTVÉREK-nél.

Irodakisasszony intelligens, ügyes h ö l g y felvételük NÉMETHI műtermében, SZÉCHENYI-TÉR 23. sz. alatt

Jókarban levő gyermek-kocsi eladó. Cim a kiadóhivatalban.

IGAZOLVÁNYHOZ SZÜKSÉGES

ARCKÉPEK
ELŐÍRÁSSZERINT

NÉMETHI műtermében készülnek. SZÉCHENYI-TÉR 23. sz.